

22.11.2019

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

Lausuntopyyntö 3.10.2019
STM/2783/2019
STM068:00/2019

Lausunto ILO:n yleissopimuksen nro 190 mahdollisesta hyväksymisestä ja voimaansaattamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoa kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleissopimuksen nro 190 mahdollisesta ratifiointista ja voimaansaattamisesta. Yleissopimus koskee väkivallan ja häirinnän poistamista työelämässä ja sitä täydentää suositus nro 206. Suomen Yrittäjät esittää lausuntonaan seuraavaa.

Väkivallan ja häirinnän poistaminen työelämästä on tärkeä ja kannatettava tavoite. ILO:n yleissopimuksella pyritään luomaan maailmanlaajuinen standardi niistä toimenpiteistä, joita ILO:n jäsenvaltioiden tulisi toteuttaa väkivallan ja häirinnän poistamiseksi. Yleissopimuksella toivoisi olevan vaikutusta työelämän laadun paranemiseen erityisesti kehittyvissä maissa, joissa väkivalta ja sen uhka voi olla täysin eri merkityksessä osa työelämää kuin Suomessa.

Suomessa perinteisesti työntekijöiden suojelu ja työelämän sääntely on taannut tehokkaat oikeussuojakeinot väkivallan ja häirinnän poistamiseksi ja ehkäisemiseksi. Suomen Yrittäjät pitääkin yleissopimuksen hyväksymistä mahdollisena, eikä sen hyväksymiselle ja voimaansaattamiselle ole estettä. Väkivallan ja häirinnän poistamista ja ehkäisyä koskeva Suomen lainsäädäntö on varsin kattavaa ja koskee myös muita elämänalueita kuin työelämän. Yleissopimuksen hyväksyminen ja voimaansaattaminen ei siten edellytä kansallisia lainsäädäntömuutoksia.

Yleissopimuksen keskeisintä sisältöä on sen 4 artikla, jossa edellytetään väkivallan ja häirinnän kieltämistä ja sen ehkäisemistä ja poistamista työelämästä. Lainsäädännön lisäksi artikla edellyttää, että väkivalta ja häirintä huomioidaan myös kansallisissa toimintaperiaatteissa ja sen ehkäiseminen otetaan kansallisesti strategiseksi tavoitteeksi. Lisäksi on luotava täytäntöönpano- ja seurantajärjestelmiä sekä säädettävä oikeussuojakeinoista ja seuraamuksista.

Kuten myös Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyynnön liitteenä olevat taulukot yleissopimuksesta ja suosituksesta osoittavat, Suomen olemassa oleva lainsäädäntö huomioi jo kattavasti yleissopimuksen sisältämät velvoitteet. Yleissopimuksen hyväksyminen ei siten anna aiheutta myöskään uuden kansallisen lainsäädännön laatimiseen.

Väkivallan ja häirinnän poistaminen ei kuitenkaan ole yksin lainsäätäjän asia. Työelämän eri osapuolilla ja toimijoilla on tärkeä tehtävä erityisesti kansallisten toimintaperiaatteiden ja strategioiden toteuttamisessa ja laadinnassa. Yleissopimus ja sitä täydentävä suositus edellyttävät myös työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen sekä työpaikkatason yhteistä toimintaa väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi. Suomessa on myös tähän toimintaan pitkät perinteet, niin työelämän eri järjestöjen kuin työpaikan yhteistoiminnan osalta.

Kunnioitavasti

Suomen Yrittäjät

Janne Makkula
työmarkkinajohtaja

Albert Mäkelä
asiantuntija